

Studiehandledning

Eleven i skolan (15 hp)

UCA40K

Vårterminen 2019

Kursansvarig: Jonas von Reybekiel Trostek, Institutionen för pedagogik och didaktik

Innehåll	Sida
Kontaktuppgifter	2
Universitetskonto och Mondo	3
Kursens innehåll	3
Förväntade studieresultat	3
Kurslitteratur	4
Undervisningsformer	7
Översikt och anvisningar till respektive undervisningstillfälle	8
Stöd i dina studier	14
Examination och betygssättning	14
Kursutvärdering	21

Kontaktuppgifter

Kursansvarig för *Eleven i skolan*

Jonas von Reybekiel Trostek (jonas.trostek@edu.su.se)

Delkursansvariga

Delkurs 1: Teorier om lärande, 5 hp

Maria Calissendorff (maria.calissendorff@edu.su.se)

Delkurs 2: Sociala relationer, 5 hp

Constanze Ackermann-Boström (constanze.ackermannbostrom@buv.su.se)

Delkurs 3: Specialpedagogik, 5 hp

Heidi Selenius (heidi.selenius@specped.su.se)

Kursadministratörer

Delkurs 1: Teorier om lärande, 5 hp

Susanne Wickman (susanne.wickman@edu.su.se)

Delkurs 2: Sociala relationer, 5 hp

Felicia Flodin (felicia.flodin@buv.su.se)

Delkurs 3: Specialpedagogik, 5 hp

Jovana Martic (jovana.martic@specped.su.se)

Seminarieledare och föreläsare

Delkurs 1: Teorier om lärande, 5 hp

Erik Cardelus (erik.cardelus@isd.su.se)

Susanna Celén (susanna.celen@edu.su.se)

Michael Håkansson (michael.hakansson@edu.su.se)

Ann Kylén (ann.kylen@edu.su.se)

Jonas von Reybekiel Trostek (jonas.trostek@edu.su.se)

Delkurs 2: Sociala relationer, 5 hp

Constanze Ackermann-Boström (constanze.ackermannbostrom@buv.su.se)

John Haeberle (john.haeberle@buv.su.se)

Johanna Lindholm (johanna.lindholm@buv.su.se)

Suzanne Kriström Alonzo (suzanne.kristrom.alonzo@buv.su.se)

Kim Ringmar Sylwander (kim.ringmar.sylwander@buv.su.se)

Denis Tajic (denis.tajic@buv.su.se)

Delkurs 3: Specialpedagogik, 5 hp

Eva Berglund (eva.berglund@specped.su.se)

Marie Ohlin Lohmann (marie.ohlin.lohmann@specped.su.se)

Gunilla Oredsson Blomberg (gunilla.oredsson.blomberg@su.se)

Heidi Selenius (heidi.selenius@specped.su.se)

Judit Simon (judit.simon@specped.su.se)

Universitetskonto och Mondo

Lärplattformen *Mondo* används i kursen för information kring uppgifter och eventuella förändringar i schemat. Se därför till att du har ett användarnamn och lösenord för Mondo innan du börjar kursen. All löpande information kommer att publiceras under fliken "Anslagstavla". Om du behöver hjälp eller får problem med Mondo kontaktar du it-supporten för studenter, se: <http://www.su.se/utbildning/studentservice/it-för-studenter/it-support>

Kursens innehåll

Kursen *Eleven i skolan* omfattar tre obligatoriska delkurser: Teorier om lärande (5 hp), Sociala relationer i skolan (5 hp) och Specialpedagogik (5 hp). Dessa orienterar sig mot eleven och elevens möjligheter och förutsättningar vad gäller lärande, utveckling, samspel och delaktighet i skolan. Kursen vidareutvecklar ett vetenskapligt förhållningssätt och en akademisk kunskapsyn genom analyser av såväl undervisningspraktiker som sociala relationer med relevans för lärarprofessionen.

Delkurs 1: Teorier om lärande (5 hp)

Delkursen belyser olika aspekter av elevers lärande och utveckling i formell utbildning med utgångspunkt i såväl klassiska som moderna teorier och perspektiv. Vidare behandlar delkursen frågor om vad som karakteriserar ett akademiskt förhållningssätt i dokumentation och analys av elevers lärande och utveckling, samt hur observationer kan användas som metod för datainsamling i undervisningssituationer.

Delkurs 2: Sociala relationer i skolan (5 hp)

Delkursen behandlar skolan som en arena för social interaktion. I delkursen uppmärksammas olika typer av relationer som aktualiseras i skolarbetet: barns och ungas relationer till varandra samt relationer mellan lärare, elever och elevernas föräldrar. Vidare behandlas föreställningar om normalitet och avvikelser, diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Särskild vikt läggs vid kommunikationens betydelse och hur problem kan identifieras och hanteras i ett tidigt skede, samt ledarskapets betydelse för sociala processer. Under delkursen behandlas också barnperspektiv, barns delaktighet och barns rättigheter.

Delkurs 3: Specialpedagogik (5 hp)

Delkursen tar sin utgångspunkt i specialpedagogikens tvärvetenskapliga karaktär och behandlar hur synen på specialpedagogiska frågor varierar utifrån olika vetenskapliga utgångspunkter och vid olika historiska perioder. Individuella, samhälleliga och organisatoriska faktorerens betydelse för elevens lärande och socialisation lyfts fram. I fokus ställs skolans ansvar att ge alla elever förutsättningar för lärande oberoende av funktionsnedsättning, etnicitet, genus och social klass. Vidare behandlas hur undervisningens organisering kan få konsekvenser för elevers delaktighet och lärande. Centralt i delkursen belyses hur identifiering och hantering av specialpedagogiska behov kan ske i samverkan med andra lärare, elevers vårdnadshavare samt med andra yrkesgrupper. Etiska dilemman i samband med specialpedagogiska insatser behandlas.

Förväntade studieresultat

Delkurs 1: Teorier om lärande (5 hp)

Efter att ha genomgått delkursen förväntas du ha förmåga att:

- urskilja, beskriva och jämföra olika teoretiska perspektiv på elevers lärande och utveckling,
- samla in observationsdata som är relevant för att analysera elevers lärande och utveckling,
- använda centrala teoretiska begrepp från kurslitteraturen för att analysera elevers lärande och utveckling, samt

- diskutera begränsningar och förklaringsvärden som de teorier kursen behandlar har i studiet av elevers lärande och utveckling.

Delkurs 2: Sociala relationer (5 hp)

Efter att ha genomgått delkursen förväntas du ha förmåga att:

- analysera hur föreställningar om normalitet och avvikelse konstrueras i relation till kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, samt hur dessa föreställningar kan påverka lärare och elever,
- reflektera över barns och elevers perspektiv samt över faktorer som är gynnsamma för att skapa ett hållbart socialt klimat för lärande, samt
- diskutera skolors och pedagogers arbete med värdegrund och likabehandling samt problematisera hur arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling kan utvecklas.

Delkurs 3: Specialpedagogik (5 hp)

Efter att ha genomgått delkursen förväntas du ha förmåga att:

- problematisera hur elevers rätt till delaktighet och lärande tillgodoses i skolan med hänvisning till nationella och internationella styrdokument,
- beskriva och problematisera utvecklings- och lärandeproblem, utifrån olika teoretiska utgångspunkter,
- beskriva och diskutera synen på specialpedagogiska frågor i ett historiskt och nutida perspektiv,
- beskriva, analysera och diskutera hur identifiering och hantering av specialpedagogiska behov kan ske i samverkan med andra lärare, yrkesgrupper i och utanför skolan samt med vårdnadshavare, samt diskutera etiska dilemman som kan uppstå vid specialpedagogiska insatser

Kurslitteratur

Om inte annat anges finns alla artiklar i litteraturlistan gratis tillgängliga via universitetsbiblioteket. Sök på tidsskriftens namn, logga in med ditt universitetskonto och klicka dig fram till rätt årtal, volym och sidnummer: <http://sfxeu11.hosted.exlibrisgroup.com/sfxsub/journalsearch> Läsanvisningar finner du under rubriken "Översikt och anvisningar till respektive undervisningstillfälle" nedan.

Delkurs 1: Teorier om lärande (5 hp)

Carretero, M., & Kriger, M. (2011). Historical representations and conflicts about indigenous people as national identities. *Culture and Psychology*, 17(2), 177–195. *

Gärdenfors, P. (2010). *Lusten att förstå: om lärande på människans villkor*. (1. utg.) Stockholm: Natur & kultur.

Phillips, D.C., & Soltis, J.F. (2014). *Perspektiv på lärande*. (2. uppl.) Lund: Studentlitteratur.

Säljö, R. (2015). *Lärande. En introduktion till perspektiv och metaforer*. Malmö: Gleerups.

Vosniadou, S. (2014). Examining cognitive development from a conceptual change point of view: The framework theory approach. *European Journal of Developmental Psychology*, 11(6), 645–661. *

*Finns kostnadsfri som elektronisk resurs.

Referenslitteratur

Bjørndal, R. P. Cato. (2005). *Det värderande ögat. Observation, utvärdering och utveckling i undervisning och handledning*. [Orig: Det vurderende øjet. Observasjon, vurdering og utvikling i undervisning og veiledning. Övers: Björn Nilsson]. Stockholm: Liber.

Fangen, K. (2005). *Deltagande observation*. Malmö: Liber. (Kap 3-4, 5 s. 61-99, 139-186, kap 7-8).

Patel, R., & Davidson, B. (2011). *Forskningsmetodikens grunder: att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. (4., [uppdaterade] uppl.) Lund: Studentlitteratur.

Delkurs 2: Sociala relationer (5 hp)

Aronsson, K. (2012). Barnperspektiv: Att avläsa barns utsatthet. *LOCUS*, 24(1-2), 100-117. (18 s.) *

Aspelin, J. (2010). *Sociala relationer och pedagogiskt ansvar* (ss. 25-37). Lund: Gleerup. (12 s.) *

Audley-Piotrowski, S., Singer, A., & Patterson, M. (2015). The role of the teacher in children's peer relations: Making the invisible hand intentional. *Translational Issues in Psychological Science*, 1(2), 192-200. (9 s.)*

Bromseth, J., & Darj, F. (Red.). (2010). *Normkritisk pedagogik: Makt, lärande och strategier för förändring*. Uppsala: Centrum för genusvetenskaps skriftserie. (270 s.)

Bunar, N. (Red.). (2015). *Nyanlända och lärande – mottagande och inkludering* (ss. 9-80, 214-262, 291-304). Stockholm: Natur & Kultur. (133 s.)

Colnerud, G. (2004). Värdegrund som pedagogisk praktik och forskningsdiskurs. *Pedagogisk forskning*, 9(2), 81-98. (18 s.) *

Fernqvist, S. (2013). Joining in on different terms – dealing with poverty in school and among 'peers'. *Young* 21(2), 155-171. (17 s.) *

Hägglund, S., Quennerstedt, A., & Thelander, N. (2013). *Barns och ungas rättigheter i utbildning* (ss. 24-36). Malmö: Gleerups. (13 s.) *

Langmann, E., & Månsson, N. (2016). Att vända blicken mot sig själv: En problematisering av den normkritiska pedagogiken. *Pedagogisk forskning i Sverige*, 21(1-2), 79-100. (21 s.) *

Livingstone, S., & Smith, P.K. (2014). Annual research review: Harms experienced by child users of online and mobile technologies: the nature, prevalence and management of sexual and aggressive risks in the digital age. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 55(6), 635-654. (20 s.) *

McInroy, L. B., & Mishna, F. (2017). Cyberbullying on online gaming platforms for children and youth. *Child and Adolescent Social Work Journal*, 34(6), 597-607. (11 s.) *

Ogden, T. (2017). *Ledarskap i klassen: praktik, teori och forskning*. Lund: Studentlitteratur. (179 s.)

Quennerstedt, A., & Quennerstedt, M. (2014). Researching children's rights in education: Sociology of childhood encountering educational theory. *British Journal of Sociology of Education*, 35(1), 115-132. (17 s.) *

Ringrose, J., & Harvey, L. (2015). Boobs, back-off, six packs and bits: Mediated body parts, gendered reward, and sexual shame in teens' sexting images. *Continuum*, 29(2), 205-217 (13 s.) *

Silberschmidt Viala, E. (2015). The fighter, the punk and the clown: How to overcome the position of victim of bullying? *Childhood*, 22(2), 217-230. (14 s.) *

Svensson, M. & Eastmond, M. (2013). "Betwixt and between": Hope and the meaning of school for asylum-seeking children in Sweden. *Nordic Journal of Migration Research*, 3(3), 162-170. (9 s.) *

Thornberg, R., & Elvstrand, H. (2012). Children's experiences of democracy, participation, and trust in school. *International Journal of Educational Research*, 53, 44-54. (11 s.) *

Trondman, M. (2013). Att förstå barndom. Till frågan om barndom som tillblivelse (becoming) eller vara (being). *Utbildning & Demokrati: Tidskrift för Didaktik och Utbildningspolitik*, 22(2), 7-36. (30 s.)

200 sidor vetenskapliga artiklar tillkommer

* Finns kostnadsfri som elektronisk resurs

Arbetsmaterial

Hammarberg, T. (2006). *Mänskliga rättigheter: Konventionen om barnets rättigheter*. Stockholm: Utrikesdepartementet.*

Läraryrkesförbundet och Lärarnas riksförbund. (2001). *Lärares yrkesetiska riktlinjer, de yrkesetiska principerna*.*

Referenslitteratur

Diskrimineringsombudsmannen. (2012). *Lika rättigheter i skolan:Handledning*. Stockholm: Diskrimineringsombudsmannen.*

Patel, R. & Davidson, B. (2011). *Forskningsmetodikens grunder: att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. (4., [uppdaterade] uppl.) Lund: Studentlitteratur. (s 9–65, 91–111, 127–145)

SFS 2008:567. *Diskrimineringslag*. Stockholm: Kulturdepartementet.*

Skollagen (2010:800): med Lagen om införande av skollagen (2010:801). Stockholm: Norstedts juridik.*

Skolverket. (2009). *Diskriminerad, trakasserad, kränkt? Barns, elevers och studerandes uppfattningar om diskriminering och trakasserier (Rapport nr 326)*. Stockholm: Skolverket.*

Skolverket. (2011). *Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011*. Stockholm: Skolverket.*

Skolverket. (2011). *Utvärdering av metoder mot mobbning*. Stockholm: Skolverket.

Skolverket. (2013). *Förskolans och skolans värdegrund: Förhållningssätt, verktyg och metoder*. Stockholm: Skolverket.*

Skolverket. (2013). *Kränkningar i skolan – analyser av problem och lösningar*. Stockholm: Skolverket.*

Skolverket. (2016). *Delaktighet för lärande*. Stockholm: Skolverket.*

SOU 2010:66. *Barns perspektiv på jämställdhet i skola. En kunskapsöversikt. Rapport VIII från Delegationen för jämställdhet i skolan*. Stockholm: Socialdepartementet.*

* Finns kostnadsfri som elektronisk resurs

Delkurs 3: Specialpedagogik (5 hp)

Beach, D., & Sernhede, O. (2011). From learning to labour to learning for marginality: school segregation and marginalization in Swedish suburbs. *British Journal of Sociology of Education*, 32(2), 257–274. *

Boo, S., Forslund Frykedal, K., & Thorsten, A. (2017). *Att anpassa undervisning till individ och grupp i klassrummet*. Stockholm: Natur och Kultur.

Hejlskov Elvén, B. (2009). *Problemskapande beteende vid utvecklingsmässiga funktionshinder* Lund: Studentlitteratur.

Hjörne, E. (2016). The narrative of special education in Sweden: History and trends in policy and practice. *Discourse: Studies in the Cultural Policies of Education*, 37(4), 540–552.*

Persson, B. (2013). *Elevers olikheter och specialpedagogisk kunskap*. Stockholm: Liber.

Skidmore, D. (2012). The polyphonic classroom: Are we all special educators? I T.Barow & D. Östlund (Red.), *Bildning för alla! En pedagogisk utmaning* (ss. 35–44). Kristianstad: Kristianstad University Press.*

Westling Allodi, M. (2010). The meaning of social climate of learning environments: Some reasons why we do not care about it. *Learning Environments Research* 13, 89–104.*

von Wright, M. (2001). Det relationella perspektivets utmaning. En personlig betraktelse. I Skolverket *Att arbeta med särskilt stöd. Några perspektiv* (ss. 9-20). Stockholm: Liber.

Arbetsmaterial

Svenska Uneskorådet (2006). *Salamanca deklARATIONEN och Salamanca +10*. Svenska Uneskorådets skriftserie nr 2. Hämtas från <http://u4614432.fsdata.se/wp-content/uploads/2013/09/Salamancadeklarationen-och-Salamanca-+-10-ers%C3%A4tter-1-2001.pdf>

Skolverket (2014a). *Stödinsatser i utbildningen – om ledning, stimulans, extra anpassningar och särskilt stöd*. Stockholm: Skolverket. *

Skolverket (2014b). *Arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram*. Stockholm: Skolverket. *

Film

Mellan väggarna, fransk dramafilm från 2008 i regi av Laurent Cantet *Referenslitteratur*

Referenslitteratur

Daley, D., & Birchwood, J. (2010). ADHD and academic performance: why does ADHD impact on academic performance and what can be done to support ADHD children in the classroom? *Child: Care, Health and Development*, 36(4), 455–464.*

Hendren, R.L., Haft, S.L., Black, J.M., White, N.C., & Hoeft, F. (2018). Recognizing psychiatric comorbidity with reading disorders. *Frontiers in Psychiatry*, (9), 101*

Leitao, S., Dzidic, P., Claessen, M., Gordon, J., Howard, K., Nayton, M., & Boyes, M.E. (2017). Exploring the impact of living with dyslexia: The perspectives of children and their parents. *International Journal of Speech-Language Pathology*, 19(3), 322–334. *

Peng, P., Wang, C., & Namkung, J. (2018). Understanding the cognition related to mathematics difficulties: A meta-analysis on the cognitive deficit profiles and the bottleneck theory. *Review of Educational Research*, 88(3), 434–476.*

Sproston, K., Sedgewick, F., & Crane, L. (2017). Autistic girls and school exclusion: Perspectives of students and their parents. *Autism and Developmental Language Impairments*, 2, 1–14.*

* Finns kostnadsfri som elektronisk resurs

Undervisningsformer

Det övergripande syftet med undervisningen är att den ska vara ett stöd för dig då du utvecklar de förmågor som beskrivs i kursens förväntade studieresultat. Vi har strävat efter att inkludera en variation av undervisningsformer som ska vara aktiverande och involvera dig och övriga kursdeltagare i de frågor som kursen behandlar. Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier, handledning, workshop, kamratgranskning, grupparbeten, samt läsloggar, d.v.s. skriftliga reflektioner kring aktuell kurslitteratur. Tider och lokaler hittar du i TimeEdit.

Föreläsningar

I kursen ingår totalt 12 föreläsningar som är gemensamma för alla seminariegrupper. Notera att föreläsningarna nödvändigtvis inte summerar kurslitteraturen, utan snarare sätter den i ett vidare sammanhang där även andra källor kan komma att inkluderas.

Seminarier

I kursen ingår totalt 14 seminarietillfällen som är uppbyggda kring kurslitteraturen och de förväntade studieresultaten. Du kommer att ingå i en seminariegrupp om ca 20-25 personer som leds av en seminarieledare. Notera att vissa av kursens seminarier är obligatoriska och att komplettering krävs vid frånvaro (se vidare information under rubriken *Översikt och anvisningar till respektive undervisningstillfälle* nedan). Notera också att du till varje seminarietillfälle förväntas ha läst och satt dig in i den obligatoriska kurslitteratur som finns angiven i schemat. På så vis kommer du och dina kurskamrater att ha en gemensam grund att stå på vid de tillfällen ni arbetar tillsammans.

Grupparbeten

Varje seminariegrupp kommer att delas in i mindre studentarbetslag om ca 5-6 deltagare. Syftet med studentarbetslagen är att du ska få tillgång till ett forum där du har möjlighet att mer ingående diskutera kurslitteratur och de spörsmål kursen behandlar. Medan den större seminariegruppen lämpar sig för diskussioner som rör generella frågor kan alltså studentarbetslaget med fördel behandla mer specifika frågor som rör den egna läsningen och dina egna funderingar. Din närvaro är avgörande för att arbetet i studentarbetslaget ska kunna löpa friktionsfritt och vara meningsfullt. Varje studentarbetslag kan med fördel ha kontakt och samarbeta även utanför de schemalagda kursträffarna. Utnyttja gärna Mondo för detta och se till att dela kontaktuppgifter redan vid det första seminarietillfället!

Översikt och anvisningar till respektive undervisningstillfälle

Delkurs 1: Teorier om lärande
<i>Föreläsning 1: Naturvetenskapliga perspektiv på lärande</i>
<i>Seminarium 1: Naturvetenskapliga perspektiv på lärande</i> <p>De tre första seminarierna behandlar i tur och ordning tre olika perspektiv på lärande. Syftet med dessa seminarier är att vara ett stöd i att utveckla det förväntade studieresultat som handlar om att "urskilja, beskriva och jämföra olika teoretiska perspektiv på elevers lärande och utveckling". Inför dessa tre seminarier kommer det att finnas seminarieuppgifter som behandlar några av kurslitteraturens mest centrala begrepp och/eller idéer – detta för att seminariegruppen ska ha några gemensamma utgångspunkter att ta avstamp ifrån. <i>Seminarium 1</i> följer upp föreläsningen om naturvetenskapliga perspektiv på lärande. Under detta seminarium ges också tillfälle att förbereda den observation som ingår i kursen (se rubriken "Examination och betygsättning").</p> <p><u>Inför <i>Seminarium 1</i></u>: Läs Säljö (2015, s. 11-37 + 55-66), Gärdenfors (2010, s. 13-60), samt Phillips och Soltis (2014, s. 11-67). Totalt 144 s. Gör den seminarieuppgift som ligger på Mondo i din seminariemapp.</p>
<i>Föreläsning 2: Kognitiva perspektiv på lärande</i>
<i>Seminarium 2: Kognitiva perspektiv på lärande</i> <p>Det andra seminariet följer upp föreläsningen om ett kognitivt perspektiv på lärande och utveckling.</p> <p><u>Inför <i>Seminarium 2</i></u>: Läs Säljö (2015, s. 39-53 + 69-87), Gärdenfors (2010, s. 61-161 t.o.m. rubriken "Medier som mönsterbärare"), Phillips och Soltis (2014, s. 68-83), samt Vosniadou (2014). Totalt 168 s. Gör den seminarieuppgift som ligger på Mondo i din seminariemapp.</p>
<i>Föreläsning 3: Sociokulturella perspektiv på lärande</i>
<i>Seminarium 3: Sociokulturella perspektiv på lärande</i>

Det tredje seminariet följer upp föreläsningen om ett sociokulturellt perspektiv på lärande och utveckling.

Inför *Seminarium 3*: Läs Säljö (2015, s. 89-123), Gärdenfors (2010, s. 203-222), Phillips och Soltis (2014, s. 84-132), samt Carretero och Krieger (2011). Gör den seminarieuppgift som ligger på Mondo i din seminariemapp.

Seminarium 4: Teoretiska och praktiska implikationer

Syftet med *Seminarium 4* är att ta ett helhetsgrepp om kursens förväntade studieresultat och därmed bidra till att du kan "urskilja, beskriva och jämföra olika teoretiska perspektiv på elevers lärande och utveckling", "samla in och beskriva observationsdata som är relevant för att analysera elevers lärande och utveckling", "använda centrala teoretiska begrepp från kurslitteraturen för att analysera elevers lärande och utveckling" och "diskutera begränsningar och förklaringsvärden som de teorier kursen behandlar har i studiet av elevers lärande och utveckling". Seminariet tar sin utgångspunkt i de observationer som du och dina kurskamrater har gjort. Den övergripande frågan handlar om hur de undervisningssituationer som observerats kan förstås och/eller förklaras med utgångspunkt i kurslitteraturen.

Inför *Seminarium 4*: Läs Säljö (2015, s. 125-151), Gärdenfors (2010, s. 261-271), samt Phillips och Soltis (2014, s. 152-180). Totalt 67 s. Förbered en presentation av din observation enligt instruktionerna på Mondo. Notera att observationen är obligatorisk (se rubriken "Examination och betygssättning" nedan) och att det är i beskrivningen av din observation som du visar att du har nått det förväntade studieresultat som handlar om att "samla in observationsdata som är relevant för att analysera elevers lärande och utveckling".

Delkurs 2: Sociala relationer i skolan

Föreläsning 4: Barns perspektiv och rättigheter

Innehåll: I föreläsningen introduceras och problematiseras olika perspektiv på barn, FN:s konvention om barnets rättigheter och barns egna perspektiv. Föreläsningen introducerar relevanta *begrepp* för att tala om samt förstå barn och barndom.

Seminarium 5: Barnperspektiv, barns perspektiv och barns rättigheter

Under delkursens första seminarium (*Seminarium 5*) diskuteras frågor som rör barnperspektiv, barns perspektiv och barns rättigheter, samt FN:s konvention om barnets rättigheter. Syftet med det första seminariet är att de ska vara till stöd för att nå det förväntade studieresultat som handlar om att kunna "reflektera över barns och elevers perspektiv samt över faktorer som är gynnsamma för att skapa ett hållbart socialt klimat för lärande". *Seminarium 5* följer upp föreläsningen som behandlar Barnperspektiv, barn perspektiv och barns rättigheter.

Seminariet fokuserar på *begrepp* som handlar om barn, inklusive barnperspektiv och barns perspektiv.

Innehåll:

- Diskussion om barns rättigheter utifrån aktuell forskning (litteraturen till detta seminarium) och utifrån FN:s konvention om barnets rättigheter.
- Diskussion av era begrepp (se förberedelser nedan).
- Egna erfarenheter ska relateras till litteraturen, gällande barns delaktighet och inflytande, samt barns och elevers resurser: Berätta om era "lovande (eller mindre lovande) exempel" från praktiken för varandra, Diskutera sedan era observationer och slutsatser. Koppla till kurslitteraturen. Sammanfatta gruppens diskussion och slutsatser. Varje student ska kunna

presentera en sammanfattning under ca 5 minuter för övriga studenter och seminarieläraren.

- Övning inför salstentamen. Fortsatt information och diskussion om kursens innehåll, upplägg och examination.

Förberedelser inför Seminarium 5 (förbereds enskilt):

1) Läs litteraturen som anges ovan till föreläsningen och tänk ut tre begrepp som du tycker är relevanta för att förstå sociala relationer i skolan och barns delaktighet/perspektiv. Ta med dessa till seminariet och förbered dig så att du kan beskriva och resonera om begreppen utifrån den litteratur du läst.

2) Formulera två diskussionsfrågor utifrån de begrepp som du har valt ut. Dessa är tänkta att diskuteras i en mindre grupp och ska handla om hur man kan arbeta med barns och elevers delaktighet. Ta med dessa till seminariet.

3) Utgå från dina tidigare erfarenheter under t ex VFU och tänk ut en situation där en eller flera elever har fått inflytande i skolan, t ex i en undervisningssituation. Det kan vara mycket eller litet inflytande. Beskriv situationen och vad pedagogen och eleverna gjorde. Analysera sedan situationen genom att lyfta frågor som: Hur fick eleverna delaktighet i situationen (t.ex. hur eleven fick vara med och bestämma eller hur läraren lyssnade på eleven)? Vad hände i situationen? Vad gjorde läraren? Vilka för- och nackdelar ser du med situationen? Var noga med att situationen inte kan identifieras, vad gäller skola/personer/liknande (dvs. beskriv situationen i generella termer).

Inför Seminarium 5: Läs Aronsson (2012), Aspelin (2010), Fernqvist (2013).

Hägglund, Quennerstedt, & Thelander (2013), Thornberg & Elvstrand (2012) och Trondman (2013).

Seminarium 5 är obligatoriskt. Se rubriken "Examination och betygssättning" och underrubriken "Delkurs 2: Sociala relationer i skolan" för information om komplettering vid frånvaro..

Föreläsning 5: Normer och värdegrund i teori och praktik

Innehåll: Föreläsningen behandlar normalitet, värdegrund och att bedriva ett förebyggande och åtgärdande arbete mot diskriminering, trakasserier, kränkande behandling och mobbing. Föreläsningen introducerar och vidareutvecklar betydelsen av *perspektiv* samt begreppet *intersektionalitet*.

Föreläsning 6: Trakasserier på nätet

Innehåll: I denna föreläsning ligger tonvikten på trakasserier på nätet, inklusive relationer och interaktion via sociala medier.

Seminarium 6: Normer och att förebygga kränkningar och trakasserier

Seminarium 6 följer upp föreläsningen "Normer och värdegrund i teori och praktik". Syftet med detta seminarium är att det ska vara till stöd för att nå det förväntade studieresultat som handlar om att kunna analysera hur föreställningar om normalitet och avvikelse konstrueras i relation till kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, samt hur dessa föreställningar kan påverka lärare och elever. Vid seminariet diskuteras därefter hur forskningsperspektiv låter oss granska och problematisera normer och värderingar. Det senare görs utifrån er läsning av Bromseth och Darj (red.) samt Langmann och Månsson (2016).

Förberedelser inför Seminarium 6 (förbereds enskilt):

- Läs ovan angiven litteratur
- Hitta eller formulera ett fall eller en situation där lärare ställs inför utmaningar kring värderingar eller hur normer praktiseras/diskuteras/ges utrymme inom skolans verksamhet.
- Summera dina tankar kring normkritikens möjligheter inom pedagogisk praktik med stöd i litteraturen. Ta med dig din summering till seminariet.
- Förbered en diskussionsfråga som fokuserar på litteraturens innehåll.

Inför Seminarium 6: Läs Audley-Piotrowski, Singer, & Patterson (2015), Bromseth & Darj (Red.) (2010, kap 1-3), Colnerud (2004), Langmann och Månsson (2016).

Seminarium 6 är obligatoriskt. Se rubriken "Examination och betygssättning" och underrubriken "Delkurs 2: Sociala relationer i skolan" för information om komplettering vid frånvaro.

Föreläsning 7: Ledarskap

Innehåll: Föreläsningen behandlar relationer mellan elever och lärare samt olika modeller för ledarskap som aktualiseras i skolans värld, i vår samtid och historiskt. Möjligheter till att *analysera* ledarskap behandlas i relation till teorier och begrepp om ledarskap.

Seminarium 7: Läraren som ledare

Förberedelser inför seminarium 6 (förbereds enskilt):

1. Läs Ogden (2017) i sin helhet, där du väljer att fokusera på delar som fungerar som stöd för att utveckla en egen analys av en specifik situation som innefattar relationer mellan elever och lärare, och som aktualiserar frågor om ledarskap. Du väljer fritt en sådan situation som lämpar sig för analys.
2. För din egen del, som förberedelse: summera situationen kortfattat och analysera den med stöd i nämnd litteratur. Var noga med att situationen inte kan identifieras, vad gäller skola/personer/liknande (dvs. beskriv den i generella termer).
3. Fundera över frågan om vad som utmärker lärare, elever, ledare och följare. Behöver läraren per automatik vara ledare? Hur "blir" läraren en ledare i klassrummet och i andra sammanhang?

Inför seminarium 7: Läs Ogden (2017).

Seminarium 7 är obligatoriskt. Se rubriken "Examination och betygssättning" och underrubriken "Delkurs 2: Sociala relationer i skolan" för information om komplettering vid frånvaro.

Föreläsning 8: Migration

Innehåll: Föreläsningen presenterar aktuell forskning om nyanlända barn.

Seminarium 8: Migration

Seminariet behandlar migration, nyanlända och skolan. Innan seminariet genomförs arbete i studiegrupp. Inför detta arbete ska alla studenter ha läst litteraturen. Grupparbetsuppgiften består i att formulera ett "fall", alltså en beskrivning av en situation eller ett scenario i vilket frågor om sociala relationer som rör nyanlända i skolans värld aktualiseras. För att kunna göra en sådan avstämning kommer du och ditt studentarbetslag inför seminariet att göra en analys av och reflektera över av den aktuella kurslitteraturen (se nedan) samt föreläsningarnas innehåll. Ni ska här också utgå från vad tidigare seminarier behandlat, exempelvis gällande begrepp och

perspektiv. Själva fallet ska kunna presenteras under 5-10 minuter, exempelvis i form av *pecha kucha*, https://sv.wikipedia.org/wiki/Pecha_kucha, där studentgruppen vid seminariet fördelar ordet/ansvaret inom gruppen under presentationen.

Vid presentationen har respektive studentgrupp ansvar att fördela ordet/ansvaret.

Presentationen ska innehålla:

- Ett autentiskt eller fiktivt fall (dock ej av känslig natur, dvs. privat eller etiskt problematiskt).
- En frågeställning som aktualiseras utifrån det beskrivna fallet och som diskuteras av gruppen under presentationen.
- Ett resonemang kring begrepp och perspektiv från tidigare seminarier som visar sig relevanta för att diskutera fallet.
- Hänvisning till valda delar av Bunar (2015).
- En avslutande frågeställning som kan diskuteras i helgrupp vid seminarietillfället.
- Varje grupp har 10-15 minuter för presentation och ytterligare ca 10 minuter för helgruppsdiskussion.

Inför *Seminarium 8*: Läs Bunar (2015).

Seminarium 8 är obligatoriskt. Se rubriken "Examination och betygssättning" och underrubriken "Delkurs 2: Sociala relationer i skolan" för information om komplettering vid frånvaro.

Delkurs 3: Specialpedagogik

Föreläsning 9: Delkursintroduktion samt föreläsning Specialpedagogiska perspektiv

Föreläsningen syftar till att du ska få en introduktion i olika specialpedagogiska perspektiv (t.ex. relationella, punktuella, kategoriska, dilemma).

Seminarium 9: Caseseminarium

Vid det första seminariet i delkursen (*Seminarium 9*) kommer du i ditt studentarbetslag få möjlighet att diskutera olika fallbeskrivningar utifrån ett relationellt och kategoriskt perspektiv. Under seminariet ges tillfälle att jämföra och problematisera på vilka sätt dessa perspektiv är relaterade till den enskilda elevens utveckling och lärande. I studentarbetslaget kommer ni även diskutera hur perspektiven resulterar i olika konsekvenser på grupp-, organisations- och samhällsnivå.

Inför *Seminarium 9*: Läs von Wright (2001).

Föreläsning 10: Specialpedagogikens historia och socialt utsatta elever

Vid föreläsningen behandlas hur synen på specialpedagogik och elever i behov av särskilt stöd har varit under 1900 och 2000-talet i Sverige. En framgångsrik skolgång är en skyddsfaktor för socialt utsatta elever, och en misslyckad skolgång en mycket allvarlig riskfaktor. Elever som inte får ett lämpligt stöd i hemmet och av föräldrarnas egna svårigheter, eller tvingas till många skolbyten exempelvis genom byte av familjehem eller att de är intagna på HVB hem har extra stor risk för skolproblem. Detta är elevgrupper som specialpedagogiken behöver uppmärksamma och stödja i ännu större utsträckning än vad som nu är fallet.

Inför *Föreläsning 9*: Läs Hjørne (2016) och Persson (2013, kap 1).

Seminarium 10: Specialpedagogiska begrepp

Vid seminarium 10, som är ett litteraturseminarium, har du möjlighet att tillsammans med ditt studentarbetslag diskutera och reflektera kring innebörden av olika specialpedagogiska begrepp.

Exempelvis kommer begreppen *segregering, integrering, inkludering, normalitet, avvikelser, delaktighet* och *tillgänglighet* att lyftas.

Inför Seminarium 9: Läs Boo et al. (2017, kap 1) och Persson (2013, kap 1 och 6).

Föreläsning 11: Specialpedagogik och skolans organisation

Vid föreläsningen behandlas nationella och internationella styrdokument. Vidare beskrivs hur det specialpedagogiska stödet kan organiseras utifrån olika specialpedagogiska perspektiv och hur samverkan mellan olika aktörer kan se ut för att identifiera och hantera olika specialpedagogiska behov. I föreläsningen behandlas även delaktighet och hur skolans organisation får konsekvenser på individ-, grupp-, skol- och samhällsnivå.

Inför Föreläsning 10: Läs Boo et al. (2017, kap 1), Skolverket (2014a, b) och Persson (2013, kap. 3-8).

Seminarium 11: Filmanalys och litteraturseminarium

Syftet med *Seminarium 11* är att du ska diskutera och analysera en film utifrån kurslitteraturen för att få möjlighet att jämföra olika perspektiv och fördjupa dina kunskaper i specialpedagogik.

Inför Seminarium 11: Läs Beach & Sernhede (2011) och Westling Allodi (2010). Se filmen "Mellan väggarna". Välj en scen ur filmen som berör dig särskilt mycket och sammanfatta denna skriftligen. Ta med sammanfattningen till seminariet där du tillsammans med ditt studentarbetslag kommer att få möjlighet att diskutera filmen i relation till kurslitteraturen.

Föreläsning 12: Funktionsnedsättningar

Under *Föreläsning 11* ges en introduktion i olika neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och på vilket sätt dessa nedsättningar kan resultera i skolsvårigheter samt vilka insatser som kan göras i skolan. Vid föreläsningen problematiseras även begreppen *funktionshinder, funktionsnedsättning, funktionsvariation* och *funktionskompetens*.

Seminarium 12: Specialpedagogiska insatser

Syftet med *Seminarium 12* är att du och ditt studentarbetslag ska bli förtrogna med begreppen *extra anpassningar, särskilt stöd* och *åtgärdsprogram*. Ni ges möjlighet att diskutera etiska dilemman gällande delaktighet och elever i behov av särskilt stöd. Därtill kommer ni ges tillfälle att diskutera hur olika typer av anpassningar och särskilt stöd kan organiseras utifrån från ett individ-, grupp- och skolperspektiv.

Inför Seminarium 12: Läs Skidmore (2012), Boo et al. (2017, kap. 3-8) och Persson (2013, kap 5-8).

Seminarium 13: Artikelseminarium

Vid *Seminarium 13* kommer olika artiklar som rör funktionsnedsättningar att redovisas och diskuteras. Artiklarna utgår från olika perspektiv. Seminariet syftar till att ge dig möjlighet att få en inblick i hur olika personer med funktionsnedsättningar kan uppleva sin skolgång och på vilket sätt du som lärare kan arbeta för att öka delaktighet och minska upplevelsen av misslyckande.

Inför Seminarium 13: Läs en vetenskaplig artikel och förbered en presentation.

Seminarium 14: Lågaffektivt bemötande

Seminarium 14 syftar till ge dig och ditt studentarbetslag möjlighet att tillsammans identifiera och diskutera hanteringen av specialpedagogiska behov. Särskilt vikt kommer att läggas vid lågaffektivt bemötande och på vilket sätt ni som lärare kan samverka med kollegor, andra yrkesgrupper och vårdnadshavare. Utgångspunkten för seminariediskussionen kommer ligga i olika fallbeskrivningar.

Inför *Seminarium 14*: Läs Hejlskov Elvén (2009) och gör en skriftlig beskrivning av ett problemskapande beteende som du har upplevt. Din beskrivning ska vara avidentifierad och vara möjlig att dela med ditt studentarbetslag.

Stöd i dina studier

Om problem uppstår i dina studier är det viktigt att du på ett tidigt stadium kontaktar din seminarieledare. Vid Stockholms universitet finns också möjlighet att, utöver den ordinarie undervisningen, få extra stöd i dina studier.

Studie- och språkverkstaden

Vid *Studie- och språkverkstaden* kan du bl. a få hjälp med både studieteknik och akademiskt skrivande. Studie- och språkverkstaden erbjuder både föreläsningar, seminarier och personlig handledning. Information om tjänster och kontaktuppgifter hittar du på: <http://www.su.se/utbildning/studenterservice/studie-och-sprakverkstaden>

Studera med funktionsnedsättning

Om du har en dokumenterad funktionsnedsättning, t.ex. dyslexi, har du möjlighet att få särskilt pedagogiskt stöd. Exempel på stödinsatser kan vara anteckningshjälp, talböcker, förlängd tentamenstid eller teckenspråkstolkning. Det är ditt ansvar som student att innan kursen börjar kontakta Malin Gustafsson (malin.gustafsson@edu.su.se) som är studie- och yrkesvägledare på Institutionen för pedagogik och didaktik. Hon kommer i sin tur att kontakta kursens lärare om vilket stöd du behöver. Kontaktuppgifter och information om det stöd som erbjuds vid Stockholms universitet hittar du på: www.su.se/utbildning/studera-med-funktionsnedsattning

Examination och betygsättning

Gemensamt för samtliga skriftliga uppgifter på kursen är att de ska ha en tydligt urskiljbar disposition och vara formulerade enligt grundläggande språkliga normer för svensk sakprosa och språkriktighet.

Delkurs 1: Teorier om lärande, 5 hp

Examinationen i delkursen *Teorier om lärande* (EIS1) sker i två steg: I ett första steg gör du en observation och beskrivning av en undervisningssituation och i ett andra steg gör du en individuell skriftlig salstentamen.

Observation av undervisningssituation

Denna uppgift handlar om att observera och beskriva en undervisningssituation på ett sätt som gör det möjligt att uttala sig om hur det är möjligt att förstå och/eller förklara elevers lärande. Syftet med uppgiften är att du ska visa på det förväntade studieresultat som handlar om att kunna "samla in observationsdata som är relevant för att analysera elevers lärande och utveckling". Observationen gör du med fördel på din VFU-placering då Stockholms universitet har ett avtal med denna skola som inbegriper fältarbeten. (Avtalet medger dock inte att du får handledning av din VFU-handledare i samband med denna uppgift.) Det går även bra att göra observationen på skolor som inte har något avtal med Stockholms universitet, förutsatt att alla berörda parter samtycker och får relevant information innan du gör observationen. Om du själv inte har någon VFU-placering går det bra att följa med en kurskamrat. Notera att uppgiften är individuell, så även om du följer med en kurskamrat så ska du lämna in en egen beskrivning av undervisningssituationen.

Du bör ha gjort din observation senast två dagar innan det fjärde seminarietillfället. Under detta

seminarietillfälle kommer du att presentera din observation för ditt studentarbetslag och argumentera för hur undervisningssituationen kan förstås och/eller förklaras med utgångspunkt i kurslitteraturen. Din beskrivning av undervisningssituationen är lämpligtvis ca 1-2 A4-sidor lång, beroende på vad undervisningen handlar om. Du lämnar in din renskrivna beskrivning på Mondo under "Uppgifter" senast den 8 februari. Spara dokumentet som Wordfil (.docx/.doc) eller PDF. Undvik andra filformat och komprimera heller inte filen – detta kan medföra att vi inte kan öppna och läsa ditt dokument.

Bedömning av din beskrivning baserar sig på de förväntade studieresultatens formulering om huruvida den är "relevant för att analysera elevers lärande och utveckling". En beskrivning som inte är relevant kännetecknas av att den antingen helt saknar den data som behövs för en analys, eller att den data som beskrivs inte är relevant för en analys som tar sin utgångspunkt i de teorier kursen inkluderar.

Salstentamen

Salstentamen äger rum i Laduvikssalen den 8 februari 2018 kl. 13.00-16.00. Examinationen sker i den digitala examenstjänsten *Exia*. Du som har intyg om långvarig funktionsnedsättning kommer att skriva examinationen samma dag, men enligt separata instruktioner.

Betyg

På salstentamen ges betygen A – F (se betygsriterier nedan). Student som fått betyget Fx har en gång per termin möjlighet att komplettera inlämnad examination inom en vecka efter det att kompletteringsbehovet meddelats. Därefter, eller om detta inte görs inom angiven tid, ska studenten omexamineras. Betyg på delkursen baseras på salstentamen samt fullgjord och godkänd observationsuppgift enligt instruktioner.

Omexamination

Om du inte lämnar in din examination vid det ordinarie examinationstillfället eller får ett underkänt betyg (och inte blir godkänd vid en eventuell komplettering) så är du hänvisad till en omexamination. Omexaminationen för delkursen *Teorier om lärande* äger rum fredagen den 29 mars 2019.

Betygsriterier för bedömning av salstentamen

A: Utmärkt

Studenten visar på en förmåga att

- *Urskilja, beskriva och jämföra olika teoretiska perspektiv på individens lärande och utveckling.* Beskrivningen och jämförelsen är relativt nyanserad och inkluderar ett urval av teoretiska begrepp som är klart relevant för den egna undersökningen. Beskrivningen och jämförelsen präglas vidare av ett kritiskt förhållningssätt och har tydligt stöd i kurslitteraturen.
- *använda centrala teoretiska begrepp från kurslitteraturen för att analysera individens lärande och utveckling.* Analysen präglas genomgående av självständighet, trovärdighet och närhet till de teoretiska utgångspunkterna.
- *diskutera begränsningar och förklaringsvärden som de teorier kursen behandlar har i studiet av elevers lärande och utveckling.* Diskussionen präglas av ett kritiskt förhållningssätt.

B: Mycket bra

Studenten visar på en förmåga att

- *urkilja, beskriva och jämföra olika teoretiska perspektiv på individens lärande och utveckling.* Beskrivningen och jämförelsen är relativt utförlig och inkluderar ett urval av teoretiska begrepp som är relevant för den egna undersökningen. Beskrivningen och jämförelsen har tydligt stöd i kurslitteraturen.
- *använda centrala teoretiska begrepp från kurslitteraturen för att analysera individens lärande och utveckling.* Delar av analysen präglas av självständighet och trovärdighet och genomgående finns en närhet till de teoretiska utgångspunkterna.

- *diskutera begränsningar och förklaringsvärden som de teorier kursen behandlar har i studiet av elevers lärande och utveckling.* Diskussionen präglas av en god förståelse för teoriernas olika premisser och anspråk.

C: Bra

Studenten visar på en förmåga att

- *urskilja, beskriva och jämföra olika teoretiska perspektiv på individens lärande och utveckling.* Beskrivningen och jämförelsen inkluderar på ett relativt detaljerat och ingående sätt några olika aspekter av lärande och utveckling och inkluderar ett urval av teoretiska begrepp som till största del är relevant för den egna undersökningen. Beskrivningen och jämförelsen har stöd i kurslitteraturen.
- *använda centrala teoretiska begrepp från kurslitteraturen för att analysera individens lärande och utveckling.* Analysen relaterar till de teorier som kursen inkluderar.
- *diskutera begränsningar och förklaringsvärden som de teorier kursen behandlar har i studiet av elevers lärande och utveckling.* Diskussionen präglas av en medvetenhet om att teorierna grundar sig på olika premisser och gör olika anspråk.

D: Tillfredsställande

Studenten visar på en förmåga att

- *urskilja, beskriva och jämföra olika teoretiska perspektiv på individens lärande och utveckling.* Beskrivningen och jämförelsen är någorlunda tydlig och inkluderar teoretiska begrepp som är centrala för de teorier som kursen inkluderar. Beskrivningen och jämförelsen har stöd i kurslitteraturen.
- *använda centrala teoretiska begrepp från kurslitteraturen för att analysera individens lärande och utveckling.* Analysen relaterar till största del till de teorier som kursen inkluderar.
- *diskutera begränsningar och förklaringsvärden som de teorier kursen behandlar har i studiet av elevers lärande och utveckling.* Diskussionen utgår ifrån antagandet att teorierna grundar sig på olika premisser och gör olika anspråk.

E: Tillräckligt

Studenten visar på en förmåga att

- *urskilja, beskriva och jämföra olika teoretiska perspektiv på individens lärande och utveckling.* Beskrivningen och jämförelsen inkluderar teoretiska begrepp som är centrala för de teorier som kursen inkluderar. Beskrivningen och jämförelsen har stöd i kurslitteraturen.
- *använda centrala teoretiska begrepp från kurslitteraturen för att analysera individens lärande och utveckling.* Analysen är begriplig mot bakgrund av de teorier som kursen inkluderar.
- *diskutera begränsningar och förklaringsvärden som de teorier kursen behandlar har i studiet av elevers lärande och utveckling.* Diskussionen utgår ifrån att teorierna gör olika anspråk.

Fx: Otillräckligt

Betyget Fx ges om studenten i sin examination inte visar på de förmågor som motsvarar kriterierna för ett godkänt betyg, men som genom en komplettering motsvarande max sju arbetsdagar bedöms kunna nå ett godkänt betyg (A-E).

F: Helt otillräckligt

Studenten visar inte på nedanstående förmågor och bedöms heller inte kunna visa på dessa genom en komplettering motsvarande max sju arbetsdagar:

- *urskilja, beskriva och jämföra olika teoretiska perspektiv på individens lärande och utveckling.* Antingen saknas en beskrivning och/eller jämförelse av teorier eller så görs en beskrivning och/eller jämförelse som saknar stöd i kurslitteraturen och/eller som inte gör det möjligt att förstå vad som är de olika teoriernas särdrag.

- *samlar in observationsdata som är relevant för att analysera individens lärande och utveckling.* Antingen saknas data för analys, eller så är den data som beskrivs inte relevant för en analys som tar sin utgångspunkt i de teorier kursen inkluderar.
- *använda centrala teoretiska begrepp från kurslitteraturen för att analysera individens lärande och utveckling.* Antingen saknas en analys, eller så relaterar inte analysen till de begrepp som kurslitteraturen inkluderar.
- *diskutera begränsningar och förklaringsvärden som de teorier kursen behandlar har i studiet av elevers lärande och utveckling.* Diskussionen utgår inte ifrån att teorierna gör olika anspråk.
- *skriva en rapport inom akademisk genre.* I rapporten saknas referenser till kurslitteraturen. Språket är oklart på ett sätt som gör att det är svårt att förstå innehållet i rapporten. Rapporten saknar logiska övergångar mellan enskilda stycken och/eller större avsnitt, vilket bidrar till att det är svårt att avgöra vad som är syftet med rapporten och dess olika delar.

Delkurs 2: Sociala relationer, 5 hp

Obligatoriska seminarier och komplettering vid frånvaro

Seminarium 5, 6, 7 och 8 är obligatoriska och kräver ett förberett och aktivt deltagande, samt att studenten visar ett professionellt förhållningssätt. Med professionellt förhållningssätt menas här att studenten har gjort de förberedelser som beskrivs i kursbeskrivningen, deltar i diskussioner och redovisningar, samt följer rekommendationerna för grupparbete vid BUV (se hemsida). Se också informationen ovan.

Vid frånvaro kontakta respektive seminarielärare. Frånvaro kan kompletteras skriftligt.

Kompletteringsuppgifter:

Seminarium 5-7 kompenseras genom skriftlig komplettering. Denna skriftliga komplettering ska innehålla en sammanfattning av litteraturen till seminariet ifråga samt en beskrivning av hur det som du tar upp kan ha betydelse för arbetet som lärare.

Seminarium 8 kompenseras genom att beskriva ett autentiskt eller fiktivt fall (dock ej av känslig natur, dvs. privat eller etiskt problematiskt). Hänvisa till valda delar av Bunar (2015). Ta upp en frågeställning som aktualiseras utifrån det beskrivna fallet. Resonera kring fallet utifrån två begrepp/perspektiv som visat sig relevanta inom kursen (valfri litteratur).

Kompletteringsuppgiften ska vara 2-3 A4-sidor (Times New Roman, 12 punkter, enkelt radavstånd). Texten lämnas in via Mondo (under "Uppgifter") senast samma dag som salstentamen. Ange ditt namn, personnummer, kursnamn, kurskod, vem som var din seminarielärare och vilket seminarium du kompletterar för.

EIS2 – Skriftlig salstentamen, 5 hp

Den skriftliga salstentamen (EIS2) äger rum den 1 mars 2019 kl. 09.00–12.00. Anmälan till tentamen sker genom *Mina studier* www.mitt.su.se. Det är inte tillåtet att ha med kurslitteratur eller anteckningar. Mer information om tentamensanmälan och vad du ska ha med dig kommer via mail från kursadministratören senast under delkursens första vecka. Examinationer ska vara rättade senast 15 arbetsdagar efter inlämningsdatum eller examinerande seminarium. Betyget publiceras på mitt.su.se.

Omexamination

Reglerna för omexamination och vad som gäller vid underkänt betyg framgår av kursplanen. Nästkommande omexamination äger rum den 5 april 2019 kl. 09.00-12.00. Vänligen kolla eventuell ändring av datum cirka fem veckor före omexaminationen. Student anmäler önskemål om omexamination till kursadministratör senast två veckor före omexaminationen.

Efter vårterminen 2019 ges möjlighet till omexamination en gång per termin. Vänligen kontakta kursadministratör vid eventuella frågor om datum och anmälan.

Betyg och betygskriterier

Obligatoriska seminarier

G = Godkänd: Förberett och aktivt deltagit i seminarier.

U = Underkänd: Ej varit förberedd *eller* ej varit aktiv *eller* ej deltagit i examinerade seminarier.

EIS2 Skriftlig salstentamen

A = Utmärkt: >90 % korrekt.

B = Mycket bra: >80 % korrekt.

C = Bra: >70 % korrekt.

D = Tillfredsställande: >60 % korrekt.

E = Tillräckligt: >50 % korrekt.

Fx = Underkänd, något mer arbete krävs: 50 % korrekt.

F = Underkänd, mycket mer arbete krävs: <49 % korrekt.

För slutbetyg på delkursen *Sociala relationer i skolan* krävs lägst betygsgraden G respektive E på samtliga examinationer, samt att alla uppgifter i kursen enligt kursbeskrivningen är fullgjorda. Betyget på EIS2 blir även slutbetyg på delkursen.

Delkurs 3: Specialpedagogik, 5 hp

EIS3 – Individuell skriftlig hemtentamen

Delkursen examineras genom en hemtentamen (EIS3), som syftar till att du individuellt ska få utveckla och visa dina kunskaper i specialpedagogik genom att A) problematisera hur elevers rätt till delaktighet och lärande tillgodoses i skolan med hänvisning till nationella och internationella styrdokument, B) beskriva och problematisera utvecklings- och lärandeproblem, utifrån olika teoretiska utgångspunkter, C) beskriva och diskutera synen på specialpedagogiska frågor i ett historiskt och nutida perspektiv, och D) beskriva, analysera och diskutera hur identifiering och hantering av specialpedagogiska behov kan ske i samverkan med andra lärare, yrkesgrupper i och utanför skolan samt med vårdnadshavare, samt diskutera etiska dilemman som kan uppstå vid specialpedagogiska insatser.

Hemtentamen kommer vara tillgänglig den 4 mars 2019 och utgörs av fyra frågor, som ska besvaras med 2500 ord (+/- 10%) exklusive referenslista. Ange antalet ord på första sidan av din hemtentamen. Ange namn, födelsenummer och kurskod i din hemtentamen. Det är viktigt att du i hemtentamen gör frekventa hänvisningar till kurslitteraturen enligt APA (med parenteser i löpande text). En guide för referenshantering finns på Mondo. Hemtentamen ska senast inlämnas den 25 mars 2019 kl. 23:59 på Mondo.

Betyg

På den individuella examinationen (EIS3) i delkursen *Specialpedagogik* ges betygen A – F (se betygskriterier nedan). Student som fått betyget Fx har en gång per termin möjlighet att komplettera inlämnad examination inom en vecka efter det att kompletteringsbehovet meddelats. Därefter, eller om detta inte görs inom angiven tid, skall studenten omexamineras. Senaste inlämningsdatum för komplettering av ordinarieexaminationen är 24 april 2019. Komplettering lämnas in på Mondo.

Omexamination

Student som inte lämnar in den individuella hemtentamen vid det ordinarie examinationstillfället eller som har fått ett underkänt betyg (och inte blir godkänd vid en eventuell komplettering) har möjlighet att göra omexamination med inlämning senast 3 juni 2019. Vid ett omexaminationstillfälle gäller ny uppgift. Följande datum för omexamination är under terminen VT20.

Betygskriterier för delkursen Specialpedagogik

För att få betygen E-A måste samtliga frågor i hemtentamen vara besvarade och godkända.

A: Utmärkt

Studenten visar på en förmåga att

- *problematisera hur elevers rätt till delaktighet och lärande tillgodoses i skolan med hänvisning till nationella och internationella styrdokument*
Begreppet delaktighet är tydligt och korrekt beskrivet med hänvisning till nationella och internationella styrdokument. Därtill är begreppets olika nyanser problematiserat på ett självständigt sätt utifrån kurslitteraturen.
- *beskriva och problematisera utvecklings- och lärandeproblem, utifrån olika teoretiska utgångspunkter*
I beskrivningen av ett utvecklings- och lärandeproblem ingår minst tre specialpedagogiska perspektiv och med hänvisning till delkurslitteraturen. Därtill har de olika perspektiven problematiserats så att deras möjligheter och begränsningar har tydliggjorts med ett genomgående kritiskt förhållningsätt.
- *beskriva och diskutera synen på specialpedagogiska frågor i ett historiskt och nutida perspektiv*
Såväl historiska som nutida perspektiv på specialpedagogiska frågor är korrekt beskrivna. Därtill förs en diskussion om hur synen på specialpedagogiska frågor resulterar i olika konsekvenser för elever i behov av stöd under olika tidsperioder.
- *beskriva, analysera och diskutera hur identifiering och hantering av specialpedagogiska behov kan ske i samverkan med andra lärare, yrkesgrupper i och utanför skolan samt med vårdnadshavare, samt diskutera etiska dilemman som kan uppstå vid specialpedagogiska insatser.*
I beskrivningen framgår tydligt hur ett specialpedagogiskt behov kan identifieras och hanteras av en lärare i samverkan med kollegor, externa aktörer och vårdnadshavare. Det specialpedagogiska behovet diskuteras och analyseras utifrån kurslitteratur och i analysen framgår hur det specialpedagogiska behovet kan föra med sig olika etiska dilemman och hur detta kan hanteras av läraren tillsammans med eleven och kollegor

B: Mycket bra

Studenten visar på en förmåga att

- *problematisera hur elevers rätt till delaktighet och lärande tillgodoses i skolan med hänvisning till nationella och internationella styrdokument*
Begreppet delaktighet är tydligt och korrekt beskrivet med hänvisning till nationella och internationella styrdokument. Därtill är begreppets olika nyanser problematiserat på ett självständigt sätt utifrån kurslitteraturen.
- *beskriva och problematisera utvecklings- och lärandeproblem, utifrån olika teoretiska utgångspunkter*
I beskrivningen av ett utvecklings- och lärandeproblem ingår minst tre specialpedagogiska perspektiv och med hänvisning till delkurslitteraturen. Därtill har de olika perspektiven problematiserats så att deras möjligheter och begränsningar har tydliggjorts.
- *beskriva och diskutera synen på specialpedagogiska frågor i ett historiskt och nutida perspektiv*
Såväl historiska som nutida perspektiv på specialpedagogiska frågor är korrekt beskrivna. Därtill förs en diskussion om hur synen på specialpedagogiska frågor resulterar i olika konsekvenser för elever i behov av stöd under olika tidsperioder.
- *beskriva, analysera och diskutera hur identifiering och hantering av specialpedagogiska behov kan ske i samverkan med andra lärare, yrkesgrupper i och utanför skolan samt med vårdnadshavare, samt diskutera etiska dilemman som kan uppstå vid specialpedagogiska insatser.*
I beskrivningen framgår tydligt hur ett specialpedagogiskt behov kan identifieras och hanteras av en lärare i samverkan med kollegor och vårdnadshavare. Det specialpedagogiska behovet diskuteras och analyseras utifrån kurslitteratur och i analysen framgår hur det

specialpedagogiska behovet kan föra med sig ett par etiska dilemman och hur dessa kan hanteras av läraren.

I beskrivningen framgår hur det specialpedagogiska behovet kan föra med sig ett par etiska dilemman.

C: Bra

Studenten visar på en förmåga att

- *problematisera hur elevers rätt till delaktighet och lärande tillgodoses i skolan med hänvisning till nationella och internationella styrdokument*

Begreppet delaktighet är tydligt och korrekt beskrivet med hänvisning till nationella och internationella styrdokument. Delaktighet är problematiserat utifrån kurslitteraturen.

- *beskriva och problematisera utvecklings- och lärandeproblem, utifrån olika teoretiska utgångspunkter*

I beskrivningen av ett utvecklings- och lärandeproblem ingår minst två specialpedagogiska perspektiv och med hänvisning till delkurslitteraturen. Därtill har de två olika perspektiven problematiserats så att deras möjligheter och begränsningar har tydliggjorts.

- *beskriva och diskutera synen på specialpedagogiska frågor i ett historiskt och nutida perspektiv*
Såväl historiska som nutida perspektiv på specialpedagogiska frågor är korrekt beskrivna. Därtill förs en diskussion om hur synen på specialpedagogiska frågor resulterar i olika konsekvenser för elever i behov av stöd under ett par tidsperioder.

- *beskriva, analysera och diskutera hur identifiering och hantering av specialpedagogiska behov kan ske i samverkan med andra lärare, yrkesgrupper i och utanför skolan samt med vårdnadshavare, samt diskutera etiska dilemman som kan uppstå vid specialpedagogiska insatser.*

I beskrivningen framgår tydligt hur ett specialpedagogiskt behov kan identifieras och hanteras av en lärare i samverkan med kollegor och vårdnadshavare. I beskrivningen framgår hur det specialpedagogiska behovet kan föra med sig ett etiskt dilemma och hur detta kan hanteras.

D: Tillfredsställande

Studenten visar på en förmåga att:

- *problematisera hur elevers rätt till delaktighet och lärande tillgodoses i skolan med hänvisning till nationella och internationella styrdokument*

Begreppet delaktighet är tydligt och korrekt beskrivet med hänvisning till nationella och internationella styrdokument.

- *beskriva och problematisera utvecklings- och lärandeproblem, utifrån olika teoretiska utgångspunkter*

I beskrivningen av ett utvecklings- och lärandeproblem ingår minst två specialpedagogiska perspektiv och med hänvisning till delkurslitteraturen. Därtill har ett av de beskrivna perspektiven problematiserats så att deras möjligheter och begränsningar har tydliggjorts.

- *beskriva och diskutera synen på specialpedagogiska frågor i ett historiskt och nutida perspektiv*
Såväl historiska som nutida perspektiv på specialpedagogiska frågor är korrekt beskrivna. Därtill förs en diskussion om hur synen på specialpedagogiska frågor resulterar i olika konsekvenser för elever i behov av stöd under ett par tidsperioder.

- *beskriva, analysera och diskutera hur identifiering och hantering av specialpedagogiska behov kan ske i samverkan med andra lärare, yrkesgrupper i och utanför skolan samt med vårdnadshavare, samt diskutera etiska dilemman som kan uppstå vid specialpedagogiska insatser.*

I beskrivningen framgår tydligt hur ett specialpedagogiskt behov kan identifieras och hanteras av en lärare i samverkan med kollegor. I beskrivningen framgår hur det specialpedagogiska behovet kan föra med sig ett etiskt dilemma.

E: Tillräckligt

- *problematisera hur elevers rätt till delaktighet och lärande tillgodoses i skolan med hänvisning*

till nationella och internationella styrdokument

Begreppet delaktighet är tydligt och korrekt beskrivet med hänvisning till nationella och internationella styrdokument.

- *beskriva och problematisera utvecklings- och lärandeproblem, utifrån olika teoretiska utgångspunkter*

I beskrivningen av ett utvecklings- och lärandeproblem ingår minst två specialpedagogiska perspektiv och med hänvisning till delkurslitteraturen. Därtill har ett av de beskrivna perspektiven problematiserats så att deras möjligheter eller begränsningar har tydliggjorts.

- *beskriva och diskutera synen på specialpedagogiska frågor i ett historiskt och nutida perspektiv*
Såväl historiska som nutida perspektiv på specialpedagogiska frågor är korrekt beskrivna. Därtill förs en diskussion om hur synen på specialpedagogiska frågor resulterar i olika konsekvenser för elever i behov av stöd under ett par tidsperioder.
- *beskriva, analysera och diskutera hur identifiering och hantering av specialpedagogiska behov kan ske i samverkan med andra lärare, yrkesgrupper i och utanför skolan samt med vårdnadshavare, samt diskutera etiska dilemman som kan uppstå vid specialpedagogiska insatser.*

I beskrivningen framgår tydligt hur ett specialpedagogiskt behov kan identifieras och hanteras av en lärare i samverkan med kollegor. I beskrivningen framgår hur det specialpedagogiska behovet kan föra med sig ett etiskt dilemma.

Fx: Underkänd. Något mer arbete krävs

Examinationen behandlar ottydligt eller inte alls något eller flera av de förväntade studieresultaten:

- beskrivning av hur synsätt på utvecklings- och lärandeproblem utifrån olika teoretiska utgångspunkter
- beskrivning av specialpedagogiska frågor i ett historiskt och nutida perspektiv och
- reflektion över specialpedagogisk verksamhet i relation till kommande läraruppdrag samt till de dilemman som kan uppstå vid specialpedagogiska insatser
- beskrivningar och resonemang är ottydligt underbyggda.

F: Underkänd. Mycket mer arbete krävs.

Examinationen präglas av i hög grad bristfällig behandling av de förväntade studieresultaten som uppgiften examinerar.

Plagiat

Att en examinationsuppgift är individuell innebär att din text ska vara en självständigt skriven text, som du själv har författat. Det är givetvis tillåtet att citera andra källor, men såväl direkta citat som indirekta referat måste alltid vara försedda med korrekta och fullständiga referensuppgifter. Att kopiera eller skriva av ett kortare eller längre avsnitt och ange sig själv som författare till texten är förbjudet. Det betraktas som plagiat. Man får inte heller kopiera sina egna texter som man fått godkända i andra kurser, s.k. självplagiat. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (detta innefattar även delar av en text och enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer. Plagiat kan även anses vara fallet om du använder andras text så att du får den att framstå som din egen. Andras text kan exempelvis utgöras av kurslitteratur och/eller texter du funnit på nätet eller en studiekamrats hemtentamen. Plagiat betraktas som ett grundläggande brott, inte enbart mot en etablerad forskningsetisk kod, utan även mot ett allmänt förhållningssätt vad gäller egna och andras texter. Plagiat är otillåtet fusk och blir alltid föremål för ett disciplinärende, som kan leda till avstängning. Vid SU kontrolleras texterna mot en databas.

Fusk

Som student vid Stockholms universitet ansvarar du för din egen utbildning. Som en del i ditt ansvar ingår att känna till de regler som finns för studier, examination och för att vistas i lokaler och utnyttja

resurser. Enligt de regler som gäller för universitetet får disciplinära åtgärder bland annat vidtas mot student som:

- med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas,
- stör eller hindrar undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen.

Disciplinärenden behandlas i Stockholms universitets disciplinnämnd. Påföljden kan bli varning eller avstängning för en tid av 1-6 månader. Information om Stockholms universitets regler för examination och disciplinärenden finns på Stockholms universitets webbsida www.su.se/regelboken. Lärare är skyldig att anmäla grundad misstanke om fusk till rektor och disciplinnämnden.

Kursutvärdering

Kursen utvärderas genom en digital enkät som blir tillgänglig vid kursens slut. Länk till kursutvärderingen läggs antingen ut på Mondo eller skickas på mejl till samtliga registrerade studenter. Dina synpunkter är ytterst viktiga för oss i arbetet med att utveckla våra kurser.